

ФУДБАЛСКА ФЕДЕРАЦИЈА НА МАКЕДОНИЈА

МАКФУДБАЛ

СТРУЧНО-ИНФОРМАТИВЕН ЛИСТ НА ФФМ

ВОНРЕДЕН БРОЈ 10 ГОДИНА 31 ДАТА 15.07.2013 ГОДИНА

СОДРЖИНА

*ПРАВИЛНИК ЗА ИНФРАСТРУКТУРА
НА СТАДИОНИТЕ ВО РМ*

ФУДБАЛСКА ФЕДЕРАЦИЈА НА МАКЕДОНИЈА

**ПРАВИЛНИК
ЗА ИНФРАСТРУКТУРА НА СТАДИОНИТЕ ВО РМ**

Скопје, јули 2013 година

Врз основа на член 56 став 1 точка и од Статутот на Фудбалската федерација на Македонија и член 27 од Правилникот за лиценцирање на клубови за учество во Прва и Втора МФЛ, Управниот одбор на ФФМ на седницата одржана на ден 09.07.2013 година го донесе следниот:

ПРАВИЛНИК ЗА ИНФРАСТРУКТУРА НА СТАДИОНИТЕ ВО РМ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ.

Член 1

Фудбалската федерација на Македонија (во понатамошниот текст: ФФМ), како национална федерација одговорна за развој на фудбалскиот спорт на територија на Република Македонија, со овој Правилник за инфраструктурата на стадионите во РМ (во понатамошниот текст: Правилник) ги уредува сите прашања што се однесуваат на инфраструктурата на стадионите на кои се одигруваат натпревари во сите натпреварувања организирани од страна на ФФМ.

Овој Правилник ги пропишува критериумите и условите кои треба да ги исполнува стадионот за да може на истиот да се одигруваат натпревари од прва и втора МФЛ, како и останатите натпреварувања организирани од страна на ФФМ, ги дефинира субјектите кои се одговорни за исполнување на предвидените критериуми и ги предвидува условите утврдени во овој Правилник, службени лица на ФФМ одговорни за спроведување на одредбите од овој Правилник.

ФФМ е одговорна да го следи развојниот процес на инфраструктурата на стадионите.

Овој Правилник не влијае на законските обврски кои произлегуваат од позитивните законски прописи на Република Македонија за инфраструктурни објекти.

Значење на поимите во овој Правилник

Член 2

Под поимот стадион во рамките на овој правилник се подразбира место на кое се одигрува натпревар од Прва и Втора МФЛ и другите натпреварувања во организација на ФФМ што се состои од терен за игра, трибини, соблекувални за играчи и службени лица, просторија за прва помош за играчи и службени лица, просторија за допинг контрола, просторија за делегат на натпревар и паркинг простор.

Под А критериум во рамките на овој правилник се подразбираат услови кои мора да бидат исполнети. Доколку стадион ги нема исполнето условите утврдени како А критериум, на истиот нема да може да се одигруваат натпревари .

Под Б критериум во рамките на овој правилник се подразбираат услови кои мора да бидат исполнети. Доколку стадион ги нема исполнето сите условите утврдени како Б критериум, за на истиот да може да се одигруваат натпревари потребно е во рок определен од страна на официјалните лица на ФФМ, утврдените недостатоци да бидат отстранети.

Под В критериум во рамките на овој правилник се подразбираат критериуми кои претставуваат препораки и се дава можност за нивна примена.

Цели на овој Правилник

Член 3

Целта за исполнување на инфраструктурните критериуми е да се обезбедат спортските објекти-стадиони, кои ќе исполнуваат соодветни стандарди во поглед на опременост и удобност за сите учесници на фудбалскиот натпревар, односно ќе се обезбеди безбедност и удобност за гледачите, ќе се обезбедат услови за непречено извршување на

професионалните задачи од страна на медиумите, ќе се обезбедат соодветни тренинг услови за играчите, како и соодветни услови за службените лица на натпреварите.

II. Критериуми за стадиони на кои се одигруваат натпревари од ПРВА Македонска фудбалска лига

A - КРИТЕРИУМИ

Право на располагање/сопственост

Член 4

Клуб – учесник во натпреварување во Прва МФЛ, при поднесување на барање за лиценца врз основа на Правилникот за лиценцирање на клубови за учество во Прва и Втора МФЛ, мора да има право на располагање на стадионот на кој ќе може да ги игра натпреварите од Прва МФЛ.

Клуб – учесник во натпреварување во Прва МФЛ може да има и стадион во своја сопственост.

Клуб – учесник во натпреварување во Прва МФЛ кој не е сопственик на стадион, односно стадионот чиј сопственик е не ги исполни условите предвидени во овој Правилник, може да обезбеди друг стадион на територијата на ФФМ што ги исполнува условите предвидени со овој Правилник кои ќе го користи за одигрување на натпреварите при што е должен да достави договор врз основа на кој се стекнал со правото на користење.

Со договорот предвиден во став 3 од овој член, мора да има одредба со која се гарантира користење на стадионот на натпревари на кои клубот е домаќин, како и одредби со кои сопственикот на стадионот гарантира дека стадионот ги исполнува потребните критериуми за соодветното натпреварување предвидени во овој Правилник.

Стадион и дозвола за користење

Член 5

Стадионот мора да има дозвола издадена од Комисијата за безбедност, дадена врз основа на претходно добиено мислење од Телото за инфраструктура на ФФМ.

Барателот на Дозволата е должен до Телото за инфраструктура да ги изготви и достави следниве документи:

- Изјава за согласност со правилниците за безбедност и сигурност на надлежните власти.
- Безбедносна и сигурносна стратегија -Превентивен план за натпреварите на МФЛ натпреварувањата, што ги покрива сите аспекти за организација на фудбалски натпревари.
- План за евакуација со што се овозможува сигурна и брза евакуација на стадионот во итни случаи.

Телото за инфраструктура на ФФМ, по разгледување на барањето и документите од став 2 на овој член, доставува мислење до Комисијата за безбедност.

Комисијата за безбедност врз основа на мислењето на Телото за инфраструктура, ја издава Дозволата од став 1 на овој член.

Дозволата мора да биде издадена на крајот на натпреварувачката година за да му се овозможи на клубот што поднесува барање за лиценца да ја презентира на Одделението за лиценцирање.

Дозволата од став 1 на овој член не смее да биде постара од две години од денот на издавањето до почетокот на новата сезона од Прва МФЛ клубските натпреварувања.

Услови за безбедност

Член 6

Условите за безбедност се следниве:

- Сите јавни премини и приоди во областа во која се наоѓаат гледачите, мораат да бидат бојадисани во светла боја (т.е. жолта боја);

- Сите врати(капии) што водат од областа на гледачите во областа на теренот за игра, мораат да бидат бојадисани во светла боја (т.е.жолта боја);
- Клубовите мораат да воспостават процедури за сите јавни премини, коридори, скали, врати, капии и друго, кои треба да бидат ослободени од било какви опструкции што можат да го попречат слободниот проток на гледачите во тек на натпреварот;
- Сите излезни врати (капии) што водат од областа на гледачите кон областа на теренот, мораат да бидат отворени во правец на гледачите и да бидат отклучени додека гледачите се на стадионот;
- Секоја врата (капија) мора цело време да биде надгледувана од редар кој ќе ја штити од злоупотреба и ќе обезбеди итен план за евакуација;
- Со цел да се спречи недозволеното влегување на стадионот, вратите мораат да бидат обезбедени со механизам за заклучување (резе) што може одвнатре лесно и брзо да се отвори;
- Стадионот мора да има вградени соодветни безбедносни механизми за заштита на теренот и трибините од удар на гром;
- Со цел да се заштитат теренот и другите делови на стадионот од недостиг на осветлување, стадионот треба да биде опремен со соодветни сигурносни направи ;
- Стадионот мора да има доволно силно и рамномерно распоредено озвучување, што овозможува јасна комуникација со гледачите на сите делови на стадионот

Терен за игра

Член 7

Теренот мора да биде во одлична играчка состојба.

Теренот за игра може да биде од природна трева, и истиот треба да биде потполно рамен и изедначен, целиот покриен со трева, во добра состојба, со што се овозможува одигрување на натпреварите во тек на целата натпреварувачка сезона;

Доколку ФФМ се посомнева во условите на теренот, истата може да изврши дополнителни инспекции.Таквите инспекции се вршат од страна на Телото за инфраструктура при ФФМ. По извршената инспекција доколку теренот за игра не ги исполнува пропишаните стандарди, Телото за инфраструктура при ФФМ може да забрани да се одигруваат натпревари на истиот стадион/терен.

За терените со природна трева, висината на трева идеално би требало да биде помеѓу 20мм и 30мм.Висината на тревата не смее да надмине 30мм, така што целата играчка површина треба да биде искосена со иста висина. Ова се однесува за време на одигрување на натпреварите.

Теренот може да биде и од вештачка трева, но може да биде употреблив единствено со одобрување од ФФМ.

Димензии на терен

Член 8

Димензиите на теренот за игра мораат да бидат следните:

- Должина од 100 – 105 метри;
- Ширина од 64 – 70 метри;
- Казнетиот простор пред двата гола со димензија 16,50 метри;
- Голманскиот простор пред двата гола со димензија 5,50 метри;
- Центарот да биде обележан со круг со димензија меречно од средишната линија на центарот 9,15 метри;
- Точката за изведување казнен удар (пенал) мора да е, мерено од средината на голот 11 метри;
- Од точката за изведување на казнетиот удар (пеналот) да се обележи половина круг со димензија 9,15 метри каде што фудбалерите при изведувањето на казнетиот удар (пеналот) ќе стојат на пропишано растојание;
- Линиите со кои се бележи теренот мора да се бели и да се со димензија од 10 до 12 сантиметри;
- На четирите крајни делови на теренот, полукругот од каде се изведува удар од агол (корнер) да биде со димензија четвртина од круг (1 метар);
- Висината на корнер знамето да е 1,50 метри мерено од тревата на теренот, а платното да биде со жолта или портокалова боја со димензија 30 X 40 сантиметри;

- Да има обележано линија до каде можат да се движат тренерите од клупата за резервни играчи која ќе биде оддалечена најмалку еден метар од надолжната линија на игралиштето.

Голови и резервен гол Член 9

Стативите и гредите мора да бидат направени од алуминиум или од сличен материјал и мора да бидат заоблени или елиптични. Освен тоа, тие мора да се во согласност со Законите на Играта објавени од Одборот на Меѓународната фудбалска асоцијација (ИФАБ), што всушност, подразбира дека:

- а) растојанието помеѓу стативите мора да е 7.32 м;
- б) растојанието од понискиот раб на гредата до подлогата мора да е 2.44 м;
- в) стативите и гредите мора да се со бела боја, а во зимски услови стативите и гредите да бидат обележани со посебна црна лента на растојание од 10 сантиметри;
- г) тие не смеат да претставуваат никаква опасност за играчите.

Резервениот гол, кој може лесно да биде поставен доколку така бараат околностите, мора да биде на располагање во рамките на стадионот.

Простор за загревање член 10

Просторот за загревање на резервните играчи мора да биде достапен покрај аут линиите или позади рекламните паноа позади головите.

Бокс со клупа за резервни играчи Член 11

Стадионот мора да има боксови со две "клучи" за резервни играчи и членови на стручниот штаб со седишта за најмалку 14 лица.

"Клучите" од **став 1** од овој член мора да бидат покриени и да имаат индивидуални седишта за секој од 14-те лица кој по протокол имаат право да седат таму. Покрај "клучите" од **став 1** на одалеченост од 5м може да се обезбедат и две "клучи" со 5 места за претставниците на клубовите единствено со дозвола на делегатот на натпреварот.

Пристап на теренот за игра Член 12

На стадионот мора да биде овозможен пристап на возилата за итни интервенции (амбулантно и пожарничарно возило), како и за возилата за одржување на теренот.

Пристапот на возилата од став 1 на овој член мора да бидат во согласност со сертификат за безбедност.

Област за гледачи Член 13

Секоја трибина на стадионот мора да биде поделена на посебни, одделни сектори, во согласност со капацитетот на стадионот во областа на гледачите, со цел да се обезбеди нивна поголема безбедност и сигурност ,

Бројот на секторите се утврдува индивидуално, според капацитетот на стадионот, при што секторите мораат да бидат јасно обележани и лесно видливи за сите гледачи и службени лица.

Покриени седишта Член 14

Од вкупниот број на индивидуални седишта на стадионот, најмалку 1/3 мораат да бидат покриени (по можност седиштата на централната трибина и новинарската ложа).

Сместување навивачите на гостинската екипа

Член 15

Навивачите на гостинската екипа мораат да бидат сместени во одвоена (посебна) област на стадионот.

Областа на гостинските навивачи мора да опфаќа најмалку 5% од вкупниот капацитет на стадионот.

Санитарен јазол

Член 16

На секоја трибина мора да постојат тоалети за двата пола.

Просториите со тоалети мораат да бидат во согласност со стандардите и прописите од таа област.

На секои 500 гледачи, потребно е да има 2 тоалети со седиште за мажи, 8 уринарници и 1 тоалет со седиште за жени.

Просториите мораат да бидат опремени со мијалници и хартиени марамчиња или апарати за сушење на раце.

Вратите на тоалетите мораат да бидат доволно широки за да се овозможи поделба на преминот на два коридора "во" и "од".

Јарболи за знамиња

Член 17

На стадионот мора да бидат поставени најмалку 5 (пет) јарболи на кои ќе се истакнат знамињата.

Основни правила

Член 18

Секој стадион мора да пропише свои правила за однесување што ќе бидат изложени на видливи места внатре и надвор од стадионот, достапни за сите посетители на натпреварот.

Во правилата за однесување на стадионот, задолжително мораат да бидат наведени следните информации:

- Правило за влез на стадионот;
- Правила за откажување или одложување на натпреварите;
- Казна за посетителите на натпреварите кои ќе ги прекршат правилата (на пример влез на терен; фрлање на различни предмети; користење непристојни, навредливи или расистички транспаренти или зборови и тн.);
- Казни за клубот- организатор на натпреварот што ќе му бидат изречени во случај на слаба организација на натпреварот или поради некоректното однесување на гледачите, наведено во претходната алинеја;
- Забрана за употреба на алкохолни пијалоци;
- Забрана за внесување одредени предмети на стадионот (запалки, ракети, оружје и слично);
- Правила во врска со седењето (секој посетител мора да седи на местото кое му е определено на влезницата);
- Укажување дека редарската служба и полициските органи можат да го отстранат од стадионот секој посетител кој не се однесува во духот на овој Правилник;
- Наведување и на останатите причини кои можат да влијаат гледачот да биде отстранет од стадионот.

Обезбедување поволности за претставниците на електронските и печатените медиуми

Член 19

На стадионот мора да бидат обезбедени соодветни услови за работа на претставниците на електронските и печатените медиуми, што ќе овозможат непречено и удобно извршување на работата и тоа:

- Посебен и јасно обележен влез;
- Работна просторија за медиумите за најмалку 10 лица;
- Приемен деск или просторија во која можат да се добијат информации за задоцнетите акредитации или разни други известувања;

- Постојани места за новинарите (новинарска прес-ложа), која може да биде и во рамките на главната трибина.
- Местата мора да бидат опремени со маси и седишта , доволно големи за да може да се стави лаптоп, нотес или бележник, телефон и сл.;
- Електрична инсталација и телефонска-модем врска за секоја маса,
- Интернет врска – конекција;
- тоалети за двата пола;
- Просторија за прес конференција за медиумите, со најмалку 50 седишта, која е опремена со систем за озвучување со соодветна јачина;
- Пресложата мора да има минимум 50 седишта;
- платформа за камери кои ќе вршат снимање и пренос од натпреварите.

Радио и ТВ коментаторски позиции **Член 20**

На стадионот мора да има две позиции за ТВ коментаторите и две позиции за радио коментаторите.

Коментаторските места мора да бидат на централната позиција на главната трибина, и да имаат одличен преглед на целото игралиште.

Коментаторските места мора да бидат одвоени од гледачите со плексиглас или со друго адекватно решение.

Простор за службена ложа **Член 21**

На централната трибина мора да се обезбеди службена ложа за преставниците на гостите и службени лица како и други почени лица.

Соблекувални **Член 22**

На стадионот мора да се обезбедат соблекувални за двете екипи, кои треба да бидат опремени на ист начин и тоа:

- По една соблекувална за секоја екипа (домашна и гостинска);
- Клупи за седење со најмалку 25 места;
- Закачалки или шкафови за облека за најмалку 25 места;
- 5 тушеви;
- Топла вода за користење пред, за време и по натпреварот;
- 2 Тоалета со WC шоља;
- 1 уринарник;
- Маса за масажа;
- 1 фрижидер;
- 1 табла за демонстрирање на тактики.

За судиите кои судат на натпреварот мора да се обезбеди соблекувална, и тоа:

Соблекувалната за судиите мора да биде одделена од соблекувалните на екипите:

- Столици за 6 лица;
- Една маса;
- Закачалки или шкафови за облека за 6 лица;
- 2 туша;
- Топла вода за користење пред, за време и по натпреварот;
- 1 тоалет со WC шоља;
- 1 маса за масажа.

Доколку на натпреварот бидат назначени и женски судии, на стадионот мора да се обезбеди и дополнителна просторија- соблекувална за истите.

Ознаки во Соблекувални

Член 23

На стадионот на сите службени простории мора да бидат јасно и видливо означени, со патокази и називи на македонски и по можност на англиски јазик.

Просторија за лекарски преглед за играчи и судии

Член 24

Просторијата за лекарски преглед на играчи и судии, која во итни случаи може да се користи и за згрижување на повредени гледачи, треба да се наоѓа во делот каде се наоѓаат о соблекувалните и да имаат лесен приод во споредниот влез.

- Минималните димензии мораат да бидат 12 м²;
- Мора да биде лоцирана на место до кое играчите, судиите и амбулантното возило имаат лесен пристап и тоа како од внатрешноста така и од надворешноста на стадионот;
- Вратите и приодите што водат до просторијата за прва помош мораат да бидат доволно широки, за да можат низ нив непречено да поминуваат носилки и инвалидски колички;
- Просторијата мора да има јасно осветлување, добра вентилација, греење, клима уред, електрични штекери, топла и ладна вода, вода за пиење и санитарен јазол за двата пола;
- Зидовите и подовите на просторијата мораат да бидат направени (да не се лизгаат) од материјал што е рамен, мазен и е лесен за одржување;
- Во просторијата мора да има застаклена витрина за медикаменти и друг медицински материјал, и тоа:

- ампула Адреналин,
- ампула Цедиланид,
- ампула Ласикс,
- ампула Урбазон,
- ампула Верапамил.
- ампула Спасмекс,
- ампула Аминофилин
- ампула Синопен
- ампули Кетонал,
- сет за инфузија со инфузиони раствори како физиолошки раствор,
- глукоза,
- декстрога рингер,
- спреј за астматичари,
- завоен материјал,
- дезинфекционен материјал,
- материјал и опрема за сутури-хируршка обработка на рани-држач за иглата,
- игла со конец најлон дебелина "000"
- сет за имобилизација-крамерови шини;
- Боца за кислород и маска;
- Рачно апаратче за мерење на шеќер;
- Најмалку два лежаи;
- Најмалку четири носилки
- автоматски дефибрилатор;

(Доколку нема минимум медицинска опрема на аут линијата покрај клупите за резервни играчи, мора да има и автоматски дефибрилатор во оваа соба кој при натпреварот ќе биде на линијата покрај теренот а ќе се користи и за гледачите.)

- Директен телефон и телефон за локална комуникација со останатите делови на стадионот;
- Собата за прва помош мора да биде јасно и видливо обележана внатре и надвор од стадионот.
- Најмалку еден доктор и две медицински сестри;
- медицинскиот персонал во колата за брза помош ќе ги збринува и евентуално повредените или заболени гледачи во зависност од бројот на гледачите.

Доколку се очекува број над 2000 гледачи тогаш мора да има на стадионот и второ амбулантно возило посветено на гледачите, а првото ќе биде посветено само на играчите и официјалните лица и судиите.

Просторија за делегат на натпреварот

Член 25

На стадионот мора да постои просторија за делегатите на натпреварот, која мора да се наоѓа во близина на соблекувалната на екипите и судиите.

Просторијата од став 1 од овој член мора да ја има следната минимум опрема:

- Една маса
- Две столици
- Еден шкаф или закачалка за облека
- Еден тоалет со мијалник
- Еден телефон
- 1 телефакс
- Интернет врска-конекција
- 1 фотокопир апарат
- Подовите да бидат од незизгав материјал и добро осветлени

Просторија за составување на записник

Член 26

На стадионот мора да има посебна просторија за составување на записник од натпреварот со најмалку 7 места за седење, компјутер за внесување на записникот во COMET, телефон, телефакс и стабилна интернет врска конекција.

Паркинг простор

Член 27

На стадионот мора да постои и паркинг простор на кој ќе се обезбеди простор за паркирање на возилата на клубовите, судиите и други официјални лица.

Паркингот мора да овозможи паркирање за најмалку:

- 2 автобуси
- 10 автомобили

Паркингот треба да се наоѓа пред соблекувалната, да биде изолиран од публиката и мора да има редари, луѓе од безбедноста и полиција за да се обезбеди заштита.

Во стадионот мора да бидат обезбедени услови за паркирање на возилата за полиција, противпожарни бригади, амбулантни и други возила кои припаѓаат на итните служби.

Б критериум

Контролна просторија

Член 28

Во рамките на стадионот, мора да постои контролна просторија, што ќе обезбеди целосен поглед на внатрешноста на стадионот и ќе овозможи контрола на случувањата пред, за време и по завршување на натпреварот;

-Контролната просторија мора да ги исполнува следните услови:

- а)Најмалку една од страните на контролната просторија треба да има преглед на внатрешноста на стадионот односно на теренот за игра;
- б) Минималната површина на контролната просторија мора да биде 12 м²;
- в) Контролната просторија треба да биде опремена со директна телефонска линија; локална телефонска линија што овозможува контакт со другите делови на стадионот и мобилен телефон;
- г) ТВ монитор за следење на преносот и монитори за следење на случувањата на стадионот или околу него.

Рекламни паноа

Член 29

На стадионот може да се постават рекламни паноа, кои не смеат да бидат:

- Поставени на позиции каде што можат да преставуваат опасност за играчите, официјалните преставници или било кој друг;

- Подигнати на каков било модерен начин кој може да биде опасен за играчите т.е. подвижните паноа треба да бидат со моќ чија волтажа не може да им наштети или да ги повреди учесниците на натпреварот;
- Не смеат да бидат направени од каков било надворешен материјал кој рефлектира светлина чиј опсег може да им пречи на играчите, судиите или гледачите;
- Не смеат да бидат подигнати на модерен начин кои можат да им пречат на гледачите во случај на итна евакуација на теренот за игра.

Капацитет и седишта

Член 30

Стадионот мора да има минимум 1.000 (илјада) индивидуални седишта за Прва МФЛ направени во согласност со нормативите на УЕФА т.е. усогласени со документот "Безбедност и сигурност на стадионите за сите УЕФА клубски натпреварувања " и тоа:

- Прицврстени за подлогата;
- Одвоени од останатите седишта;
- Удобни (ергономски);
- Нумерирани;
- Со наклон;

Како и 200 места за стоење.

Хендикепирани гледачи (гледачи со недостатоци)

Член 31

Клубот-подносител на барањето за добивање на лиценца, мора да обезбеди хендикепираните лица и лицата кои ги придружуваат, да го гледаат натпреварот на приближно исто ниво како и другите присутни на стадионот.

За хендикепираните гледачи мора да се обезбедат следниве услови:

- Посебна влезна врата, со соодветен пристап (рампа) до секторот на гледалиштето кој е за нив определен;
- Места во секторот на стадионот кои имаат добар, непречен преглед на теренот (такви места на атлетската патека или позади неа не се прифатливи),
- На секои 1.000 седишта на стадионот мора да се обезбедат најмалку 5 места за хендикепирани гледачи и исто толкав број за лицата што ги придружуваат.

Просторија за прва помош на гледачите

Член 32

Стадионот во зависност од неговата големина може да поседува најмалку една просторија за пружање прва помош на гледачите кои имаат потреба од медицинска помош на лице место.

Просторијата за прва помош, мора да ги исполнува следните услови:

- Минималните димензии мораат да бидат 12 м²;
- Мора да биде лоцирана на место до кое гледачите и амбулантното возило имаат лесен пристап и тоа како од внатрешноста така и од надворешноста на стадионот;
- Вратите и приодите што водат до просторијата за прва помош мораат да бидат доволно широки, за да можат низ нив непречено да поминуваат носилки и инвалидски колички;
- Просторијата мора да има јасно осветлување, добра вентилација, греење, клима уред, електрични штекери, топла и ладна вода, вода за пиење и санитарен јазол за двата пола;
- Зидовите и подовите на просторијата мораат да бидат направени (да не се лизгаат) од материјал што е рамен, мазен и е лесен за одржување;
- Во просторијата мора да има застаклена витрина за медикаменти и друг медицински материјал, и тоа: ампула Адреналин, ампула Цедиланид, ампула Ласикс, ампула Урбазон, ампула Верапамил, ампула Спасмекс, ампула Аминофилин ампула Синопен, ампули Кетонал, сет за инфузија со инфузиони раствори како физиолошки раствор, глукоза, декстрога рингер, спреј за астматичари, завоен материјал, дезинфекционен материјал, материјал и опрема за синури-хируршка обработка на рани-држач за иглата, игла со конец најлон дебелина "000" сет за имобилизација-крамерови шини;
- Боца за кислород и маска;
- Рачно апаратче за мерење на шеќер;

- Најмалку два лежаи;
- Најмалку четири носилки
- автоматски дефибрилатор;
- Директен телефон и телефон за локална комуникација со останатите делови на стадионот;
- Собата за прва помош мора да биде јасно и видливо обележана внатре и надвор од стадионот.
- Најмалку еден медицински персонал;
- Медицинскиот персонал во колата за брза помош ќе ги збринува и евентуално повредените или заболени гледачи во зависност од бројот на гледачите. Доколку се очекува број над 2000 гледачи тогаш мора да има на стадионот и второ амбулантно возило посветено на гледачите, а првото ќе биде посветено само на играчите и официјалните лица и судиите.

Ознаки и упатства на објектите и влезниците

Член 33

Со цел да се овозможи полесна проодност на публиката при пристигнувањето и напуштањето на стадионот, надвор од стадионот мораат да бидат поставени знаци и насоки за движење, што ќе му овозможат на посетителот најбрз пристап до секторот на стадионот за кој има влезница.

Знаците мораат да бидат јасни и претставени на универзално разбирлив, графички начин.

Исто така, Внатре во стадионот, сите сегменти – делови, мораат да бидат јасно обележени, со означени насоки на движење.

На влезниците за МФЛ натпреварите мора да биде прецизно утврдена локацијата на седиштата (сектор, влез, ред, број на седиште), што мора да биде усогласено со известувањата во и надвор од стадионот.

На позадината на влезницата задолжително треба да биде отпечатен план на стадионот, со ознаки на трибините (со секторите, почесната ложа и ложата за новинарите).

На планот на стадионот, секоја трибина треба да биде обележана со посебна боја, а предната страна на влезницата треба да биде во боја идентична со бојата на трибината на која се наоѓа бројот на седиштето.

На приодите на стадионот, од различни страни, мораат да бидат поставени најмалку два билборда, на кои ќе биде прикажана мапа на стадионот, идентична со онаа што се наоѓа на задниот дел на влезницата.

Просторија за допинг контрола

Член 34

Просторијата за допинг контрола мора да биде во непосредна близина до соблекувалните на играчите и судиите, и да е достапна за публиката и медиумите.

Просторијата за допинг контрола мора да биде со греење и климатизација со можност да се заклучува.

Просторијата за допинг контрола мора да е барем 20м квадратни поделена на чекална и работна просторија директно поврзана со тоалет со огледало и туш.

а) Во работната просторија мора да има:4 столици и работна маса и шкаф

б) Во чекалната да има клупа за 4 лица и шкаф за облека или закачалка како и 1 фрижидер со вода и сок и евентуално безалкохолно пиво.

Заштитен пристап

Член 35

Излезот од соблекувалната и патот (преминот) до теренот мора да бидат достапни за публиката и за претставниците на медиумите.

Премиот каде играчите и судиите излегуваат на теренот за игра треба да бидат заштитени со „телескопски тунел“ или со подземен тунел, кој ќе овозможи да се дојде далеку во областа за играње (теренот), со што би се спречил ризикот од повреда поради фрлање на предмети од гледалиштето.

Теренот целосно мора да биде ограден со ограда мерена од внатрениот дел каде што е публиката со ограда на висина од 2,20 метра.

В категорија

Затворен телевизиски систем - камери

Член 36

На стадионот мора да има камери со кои ќе се следат случувањата внатре и надвор од стадионот.

Осветлување

Член 37

За натпревари кои не се емитуваат, стадионот мора да биде опремен со систем на рефлектори кој одржува минимално просечно осветлување од 350 Ev (Ix) кон главното игралиште.

За натпревари на кои се пренесува стадионот мора да биде опремен со систем за осветлување (рефлектори) кои ќе го одржуваат следното минимум просечно осветлување :

- а) 800 E^v (Ix) кон фиксните камери.
- б) 500 E^v (Ix) кон мобилните камери

Како осигурување дека натпреварот ќе продолжи во случај на снемвање на струја, треба да има независен резервен извор(генератор) на струја треба да може да обезбеди најмалку две третини од вредностите на интензитет на осветлување.

Клубот е должен при поднесување на барање за лиценцирање да приложи и А-тест за рефлекторите како и за генераторот добиен од стручна институција , со што се потврдува дека инсталацијата ја има пропишаната јачина.

III. Критериуми за стадиони на кои се одигруваат натпревари од Втора Македонска фудбалска лига

Право на располагање/сопственост

Член 38

Клуб – учесник во натпреварување во Прва МФЛ, при поднесување на барање за лиценца врз основа на Правилникот за лиценцирање на клубови за учество во Прва и Втора МФЛ, мора да има право на располагање на стадионот на кој ќе може да ги игра натпреварите од Прва МФЛ.

Клуб – учесник во натпреварување во Прва МФЛ може да има и стадион во своја сопственост.

Клуб – учесник во натпреварување во Прва МФЛ кој не е сопственик на стадион, односно стадионот чиј сопственик е не ги исполни условите предвидени во овој Правилник, може да обезбеди друг стадион на територијата на ФФМ што ги исполнува условите предвидени со овој Правилник кои ќе го користи за одигрување на натпреварите при што е должен да достави договор врз основа на кој се стекнал со правото на користење.

Со договорот предвиден во став 3 од овој член, мора да има одредба со која се гарантира користење на стадионот на натпревари на кои клубот е домаќин, како и одредби со кои сопственикот на стадионот гарантира дека стадионот ги исполнува потребните критериуми за соодветното натпреварување предвидени во овој Правилник.

Стадион и дозвола за користење

Член 39

Стадионот мора да има дозвола издадена од Комисијата за безбедност, дадена врз основа на претходно добиено мислење од Телото за инфраструктура на ФФМ.

Барателот на Дозволата е должен до Телото за инфраструктура да ги изготви и достави следниве документи:

- Изјава за согласност со правилниците за безбедност и сигурност на надлежните власти.
- Безбедносна и сигурносна стратегија -Превентивен план за натпреварите на МФЛ натпреварувањата, што ги покрива сите аспекти за организација на фудбалски натпревари.

- План за евакуација со што се овозможува сигурна и брза евакуација на стадионот во итни случаи.

Телото за инфраструктура на ФФМ, по разгледување на барањето и документите од став 2 на овој член, доставува мислење до Комисијата за безбедност.

Комисијата за безбедност врз основа на мислењето на Телото за инфраструктура, ја издава Дозволата од став 1 на овој член.

Дозволата мора да биде издадена на крајот на натпреварувачката година за да му се овозможи на клубот што поднесува барање за лиценца да ја презентира на Одделението за лиценцирање.

Дозволата од став 1 на овој член не смее да биде постара од две години од денот на издавањето до почетокот на новата сезона од Прва МФЛ клубските натпреварувања.

Услови за безбедност Член 40

Условите за безбедност се следниве:

- Сите јавни премини и приоди во областа во која се наоѓаат гледачите, мораат да бидат бојадисани во светла боја (т.е. жолта боја);
- Сите врати(капии) што водат од областа на гледачите во областа на теренот за игра, мораат да бидат бојадисани во светла боја (т.е. жолта боја);
- Клубовите мораат да воспостават процедури за сите јавни премини, коридори, скали, врати, капии и друго, кои треба да бидат ослободени од било какви опструкции што можат да го попречат слободниот проток на гледачите во тек на натпреварот;
- Сите излезни врати (капии) што водат од областа на гледачите кон областа на теренот, мораат да бидат отворени во правец на гледачите и да бидат отклучени додека гледачите се на стадионот;
- Секоја врата (капија) мора цело време да биде надгледувана од редар кој ќе ја штити од злоупотреба и ќе обезбеди итен план за евакуација;
- Со цел да се спречи недозволеното влегување на стадионот, вратите мораат да бидат обезбедени со механизам за заклучување (резе) што може одвнатре лесно и брзо да се отвори;
- Стадионот мора да има вградени соодветни безбедносни механизми за заштита на теренот и трибините од удар на гром;
- Со цел да се заштитат теренот и другите делови на стадионот од недостиг на осветлување, стадионот треба да биде опремен со соодветни сигурносни направи ;
- Стадионот мора да има доволно силно и рамномерно распоредено озвучување, што овозможува јасна комуникација со гледачите на сите делови на стадионот

Терен за игра Член 41

Теренот мора да биде во одлична играчка состојба.

Теренот за игра може да биде од природна трева, и истиот треба да биде потполно рамен и изедначен, целиот покриен со трева, во добра состојба, со што се овозможува одигрување на натпреварите во тек на целата натпреварувачка сезона;

Доколку ФФМ се посомнева во условите на теренот, истата може да изврши дополнителни инспекции. Таквите инспекции се вршат од страна на Телото за инфраструктура при ФФМ. По извршената инспекција доколку теренот за игра не ги исполнува пропишаните стандарди, Телото за инфраструктура при ФФМ може да забрани да се одигруваат натпревари на истиот стадион/терен.

За терените со природна трева, висината на трева идеално би требало да биде помеѓу 20мм и 30мм. Висината на тревата не смее да надмине 30мм, така што целата играчка површина треба да биде искосена со иста висина. Ова се однесува за време на одигрување на натпреварите.

Теренот може да биде и од вештачка трева, но може да биде употреблив единствено со одобрување од ФФМ.

Димензии на терен

Член 42

Димензиите на теренот за игра мораат да бидат следните:

- Должина од 100 – 105 метри;
- Ширина од 64 – 70 метри;
- Казнетиот простор пред двата гола со димензија 16,50 метри;
- Голманскиот простор пред двата гола со димензија 5,50 метри;
- Центарот да биде обележан со круг со димензија меречно од средишната линија на центарот 9,15 метри;
- Точката за изведување казнен удар (пенал) мора да е, мерено од средината на голот 11 метри;
- Од точката за изведување на казнетиот удар (пеналот) да се обележи половина круг со димензија 9,15 метри каде што фудбалерите при изведувањето на казнетиот удар (пеналот) ќе стојат на пропишано растојание;
- Линиите со кои се бележи теренот мора да се бели и да се со димензија од 10 до 12 сантиметри;
- На четирите крајни делови на теренот, полукругот од каде се изведува удар од агол (корнер) да биде со димензија четвртина од круг (1 метар);
- Висината на корнер знамето да е 1,50 метри мерено од тревата на теренот, а платното да биде со жолта или портокалова боја со димензија 30 X 40 сантиметри;
- Да има обележано линија до каде можат да се движат тренерите од клупата за резервни играчи која ќе биде оддалечена најмалку еден метар од надолжната линија на игралиштето.

Голови и резервен гол

Член 43

Стативите и гредите мора да бидат направени од алуминиум или од сличен материјал и мора да бидат заоблени или елиптични. Освен тоа, тие мора да се во согласност со Законите на Играта објавени од Одборот на Меѓународната фудбалска асоцијација (ИФАБ), што всушност, подразбира дека:

- а) растојанието помеѓу стативите мора да е 7.32 м;
- б) растојанието од понискиот раб на гредата до подлогата мора да е 2.44 м;
- в) стативите и гредите мора да се со бела боја, а во зимски услови стативите и гредите да бидат обележани со посебна црна лента на растојание од 10 сантиметри;
- г) тие не смеат да претставуваат никаква опасност за играчите.

Резервениот гол, кој може лесно да биде поставен доколку така бараат околностите, мора да биде на располагање во рамките на стадионот.

Простор за загревање

член 44

Просторот за загревање на резервните играчи мора да биде достапен покрај аут линиите или позади рекламните паноа позади голите.

Клупа за резервни играчи

Член 45

Стадионот мора да има боксови со две "клупи" за резервни играчи и членови на стручниот штаб со седишта за најмалку 14 лица.

"Клупите" од **став 1** од овој член мора да бидат покриени и да имаат индивидуални седишта за секој од 14-те лица кој по протокол имаат право да седат таму. Покрај "клупите" од **став 1** на одалеченост од 5м може да се обезбедат и две "клупи" со 5 места за претставниците на клубовите единствено со дозвола на делегатот на натпреварот.

Пристап на теренот за игра

Член 46

На стадионот мора да биде овозможен пристап на возилата за итни интервенции (амбулантно и пожарникарно возило), како и за возилата за одржување на теренот.

Пристапот на возилата од став 1 на овој член мора да бидат во согласност со сертификат за безбедност.

Област за гледачи

Член 47

Секоја трибина на стадионот мора да биде поделена на посебни, одделни сектори, во согласност со капацитетот на стадионот во областа на гледачите, со цел да се обезбеди нивна поголема безбедност и сигурност.

Бројот на секторите се утврдува индивидуално, според капацитетот на стадионот, при што секторите мораат да бидат јасно обележани и лесно видливи за сите гледачи и службени лица.

Простор за службена ложа

Член 48

На централната трибина мора да се обезбеди службена ложа за претставниците на гостите и службени лица како и други почени лица.

Сместување навивачите на гостинската екипа

Член 49

Навивачите на гостинската екипа мораат да бидат сместени во одвоена (посебна) област на стадионот.

Областа на гостинските навивачи мора да опфаќа најмалку 5% од вкупниот капацитет на стадионот.

Јарболи за знамиња

Член 50

На стадионот мора да бидат поставени најмалку 5 (пет) јарболи на кои ќе се истакнат знамињата.

Основни правила

Член 51

Секој стадион мора да пропише свои правила за однесување што ќе бидат изложени на видливи места внатре и надвор од стадионот, достапни за сите посетители на натпреварот.

Во правилата за однесување на стадионот, задолжително мораат да бидат наведени следните информации:

- Правило за влез на стадионот;
- Правила за откажување или одложување на натпреварите;
- Казна за посетителите на натпреварите кои ќе ги прекршат правилата (на пример влез на терен; фрлање на различни предмети; користење непристојни, навредливи или расистички транспаренти или зборови и тн.);
- Казни за клубот- организатор на натпреварот што ќе му бидат изречени во случај на слаба организација на натпреварот или поради некоректното однесување на гледачите, наведено во претходната алинеја ;
- Забрана за употреба на алкохолни пијалоци;
- Забрана за внесување одредени предмети на стадионот (запалки, ракети, оружје и слично;
- Правила во врска со седењето (секој посетител мора да седи на местото кое му е определено на влезницата);
- Укажување дека редарската служба и полициските органи можат да го отстранат од стадионот секој посетител кој не се однесува во духот на овој Правилник;
- Наведување и на останатите причини кои можат да влијаат гледачот да биде отстранет од стадионот.

Соблекувални Член 52

На стадионот мора да се обезбедат соблекувални за двете екипи, кои треба да бидат опремени на ист начин и тоа:

- По една соблекувална за секоја екипа (домашна и гостинска);
- Клупи за седење со најмалку 25 места;
- Закачалки или шкафови за облека за најмалку 25 места;
- 5 тушеви;
- Топла вода за користење пред, за време и по натпреварот;
- 2 Тоалета со WC шоља;
- 1 уринарник;
- Маса за масажа;
- 1 фрижидер;
- 1 табла за демонстрирање на тактики.

За судиите кои судат на натпреварот мора да се обезбеди соблекувална, и тоа: Соблекувалната за судиите мора да биде одделена од соблекувалните на екипите:

- Столици за 6 лица;
- Една маса;
- Закачалки или шкафови за облека за 6 лица;
- 2 туша;
- Топла вода за користење пред, за време и по натпреварот;
- 1 тоалет со WC шоља;
- 1 маса за масажа.

Доколку на натпреварот бидат назначени и женски судии, на стадионот мора да се обезбеди и дополнителна просторија- соблекувална за истите.

Ознаки во Соблекувални Член 53

На стадионот на сите службени простории мора да бидат јасно и видливо означени, со патокази и називи на македонски и по можност на англиски јазик.

Просторија за делегат на натпреварот Член 54

На стадионот мора да постои просторија за делегатите на натпреварот, која мора да се наоѓа во близина на соблекувалната на екипите и судиите.

Просторијата од став 1 од овој член мора да ја има следната минимум опрема:

- Една маса
- Две столци
- Еден шкаф или закачалка за облека
- Еден тоалет со мијалник
- Еден телефон
- 1 телефакс
- 1 фотокопир апарат
- Подовите да бидат од нелизгав материјал и добро осветлени

Просторија за составување на записник Член 55

На стадионот мора да има посебна просторија за составување на записник од натпреварот со најмалку 7 места за седење, компјутер за внесување на записникот во COMET, телефон, телефакс и стабилна интернет врска конекција.

Паркинг простор Член 56

На стадионот мора да постои и паркинг простор на кој ќе се обезбеди простор за паркирање на возилата на клубовите, судиите и други официјални лица.

Паркингот мора да овозможи паркирање за најмалку:

- 2 автобуси
- 10 автомобили

Паркингот треба да се наоѓа пред соблекувалната, да биде изолиран од публиката и мора да има редари, луѓе од безбедноста и полиција за да се обезбеди заштита.

Во стадионот мора да бидат обезбедени услови за паркирање на возилата за полиција, противпожарни бригади, амбулантни и други возила кои припаѓаат на итните служби.

Б категорија

Услови за безбедност

Член 57

Условите за безбедност се следниве:

- Сите јавни премини и приоди во областа во која се наоѓаат гледачите, мораат да бидат бојадисани во светла боја (т.е. жолта боја);
- Сите врати(капии) што водат од областа на гледачите во областа на теренот за игра, мораат да бидат бојадисани во светла боја (т.е. жолта боја);
- Клубовите мораат да воспостават процедури за сите јавни премини, коридори, скали, врати, капии и друго, кои треба да бидат ослободени од било какви опструкции што можат да го попречат слободниот проток на гледачите во тек на натпреварот;
- Сите излезни врати (капии) што водат од областа на гледачите кон областа на теренот, мораат да бидат отворени во правец на гледачите и да бидат отклучени додека гледачите се на стадионот;
- Секоја врата (капија) мора цело време да биде надгледувана од редар кој ќе ја штити од злоупотреба и ќе обезбеди итен план за евакуација;
- Со цел да се спречи недозволеното влегување на стадионот, вратите мораат да бидат обезбедени со механизам за заклучување (резе) што може одвнатре лесно и брзо да се отвори;
- Стадионот мора да има вградени соодветни безбедносни механизми за заштита на теренот и трибините од удар на гром;
- Со цел да се заштитат теренот и другите делови на стадионот од недостиг на осветлување, стадионот треба да биде опремен со соодветни сигурносни направи ;
- Стадионот мора да има доволно силно и рамномерно распоредено озвучување, што овозможува јасна комуникација со гледачите на сите делови на стадионот

Капацитет и седишта

Член 58

Стадионот мора да има минимум 200 индивидуални седишта за Втора МФЛ направени во согласност со нормативите на УЕФА т.е. усогласени со документот "Безбедност и сигурност на стадионите за сите УЕФА клубски натпреварувања " и тоа:

- Прицврстени за подлогата;
- Одвоени од останатите седишта;
- Удобни (ергономски);
- Нумерирани;
- Со наклон.

Стадионот мора да има и 200 места за стоење за Втора МФЛ.

Покриени седишта

Член 59

Од вкупниот број на индивидуални седишта на стадионот, најмалку 1/3 мораат да бидат покриени (по можност седиштата на централната трибина и новинарската ложа).

Санитарен јазол

Член 60

На секоја трибина мора да постојат тоалети за двата пола.

Просториите со тоалети мораат да бидат во согласност со стандардите и прописите од таа област.

На секои 500 гледачи, потребно е да има 2 тоалети со седиште за мажи, 8 уринарници и 1 тоалет со седиште за жени.

Просториите мораат да бидат опремени со мијалници и хартиени марамчиња или апарати за сушење на раце.

Вратите на тоалетите мораат да бидат доволно широки за да се овозможи поделба на преминот на два коридора "во" и "од".

Хендикепрани гледачи (гледачи со недостатоци)

Член 61

Клубот-подносител на барањето за добивање на лиценца, мора да обезбеди хендикепираните лица и лицата кои ги придружуваат, да го гледаат натпреварот на приближно исто ниво како и другите присутни на стадионот.

За хендикепираните гледачи мора да се обезбедат следниве услови:

- Посебна влезна врата, со соодветен пристап (рампа) до секторот на гледалиштето кој е за нив определен;
- Места во секторот на стадионот кои имаат добар, непречен преглед на теренот (такви места на атлетската патека или позади неа не се прифатливи);
- На секои 1.000 седишта на стадионот мора да се обезбедат најмалку 5 места за хендикепирани гледачи и исто толков број за лицата што ги придружуваат.

Обезбедување поволности за претставниците на електронските и печатените медиуми

Член 62

На стадионот мора да бидат обезбедени соодветни услови за работа на претставниците на електронските и печатените медиуми, што ќе овозможат непречено и удобно извршување на работата и тоа:

- Посебен и јасно обележен влез;
- Работна просторија за медиумите за најмалку 10 лица;
- Приеман деск или просторија во која можат да се добијат информации за задоцнетите акредитации или разни други известувања;
- Постојани места за новинарите (новинарска прес-ложа), која може да биде и во рамките на главната трибина.
- Местата мора да бидат опремени со маси и седишта, доволно големи за да може да се стави лаптоп, нотес или бележник, телефон и сл.;
- Електрична инсталација и телефонска-модем врска за секоја маса,
- Интернет врска – конекција;
- тоалети за двата пола;
- Просторија за прес конференција за медиумите, со најмалку 50 седишта, која е опремена со систем за озвучување со соодветна јачина;
- Пресложата мора да има минимум 50 седишта;
- платформа за камери кои ќе вршат снимање и пренос од натпреварите.

Радио и ТВ коментаторски позиции

Член 63

На стадионот мора да има две позиции за ТВ коментаторите и две позиции за радио коментаторите.

Коментаторските места мора да бидат на централната позиција на главната трибина, и да имаат одличен преглед на целото игралиште.

Коментаторските места мора да бидат одвоени од гледачите со плексиглас или со друго адекватно решение.

Просторија за лекарски преглед за играчи и судии

Член 64

Просторијата за лекарски преглед на играчи и судии, која во итни случаи може да се користи и за згрижување на повредени гледачи, треба да се наоѓа во делот каде се наоѓаат о соблекувалните и да имаат лесен приод во споредниот влез.

- Минималните димензии мораат да бидат 12 м²;
- Мора да биде лоцирана на место до кое играчите, судиите и амбулантното возило имаат лесен пристап и тоа како од внатрешноста така и од надворешноста на стадионот;
- Вратите и приодите што водат до просторијата за прва помош мораат да бидат доволно широки, за да можат низ нив непречено да поминуваат носилки и инвалидски колички;
- Просторијата мора да има јасно осветлување, добра вентилација, греење, клима уред, електрични штекери, топла и ладна вода, вода за пиење и санитарен јазол за двата пола;
- Зидовите и подовите на просторијата мораат да бидат направени (да не се лизгаат) од материјал што е рамен, мазен и е лесен за одржување;
- Во просторијата мора да има застаклена витрина за медикаменти и друг медицински материјал, и тоа:

- ампула Адреналин,
- ампула Цедиланид,
- ампула Ласикс,
- ампула Урбазон,
- ампула Верапамил.
- ампула Спасмекс,
- ампула Аминофилин
- ампула Синопен
- ампули Кетонал,
- сет за инфузија со инфузиони раствори како физиолошки раствор,
- глюкоза,
- декстроза рингер,
- спреј за астматичари,
- завоен материјал,
- дезинфекционен материјал,
- материјал и опрема за сутури-хируршка обработка на рани-држач за иглата,
- игла со конец најлон дебелина "000"
- сет за имобилизација-крамерови шини;
- Боца за кислород и маска;
- Рачно апаратче за мерење на шеќер;
- Најмалку два лежаи;
- Најмалку четири носилки
- автоматски дефибрилатор;

(Доколку нема минимум медицинска опрема на аут линијата покрај клупите за резервни играчи, мора да има и автоматски дефибрилатор во оваа соба кој при натпреварот ќе биде на линијата покрај теренот а ќе се користи и за гледачите.)

- Директен телефон и телефон за локална комуникација со останатите делови на стадионот;
- Собата за прва помош мора да биде јасно и видливо обележана внатре и надвор од стадионот.
- Најмалку еден доктор и две медицински сестри;
- медицинскиот персонал во колата за брза помош ќе ги збринува и евентуално повредените или заболени гледачи во зависност од бројот на гледачите.

Доколку се очекува број над 2000 гледачи тогаш мора да има на стадионот и второ амбулантно возило посветено на гледачите, а првото ќе биде посветено само на играчите и официјалните лица и судиите.

Просторија за допинг контрола

Член 65

Просторијата за допинг контрола мора да биде во непосредна близина до соблекувалните на играчите и судиите, и да е достапна за публиката и медиумите.

Просторијата за допинг контрола мора да биде со греење и климатизација со можност да се заклучува

Просторијата за допинг контрола мора да е барем 20м квадратни поделена на чекална и работна просторија директно поврзана со тоалет со огледало и туш.

а) Во работната просторија мора да има:4 столици и работна маса и шкаф

б) Во чекалната да има клупа за 4 лица и шкаф за облека или закачалка како и 1 фрижидер со вода и сок и евентуално безалкохолно пиво.

Заштитен пристап

Член 66

Излезот од соблекувалната и патот (преминот) до теренот мора да бидат достапни за публиката и за претставниците на медиумите.

Премиот каде играчите и судиите излегуваат на теренот за игра треба да бидат заштитени со „телескопски тунел“ или со подземен тунел, кој ќе овозможи да се дојде далеку во областа за играње (теренот), со што би се спречил ризикот од повреда поради фрлање на предмети од гледалиштето.

В критериум

Затворен телевизиски систем - камери

Член 67

На стадионот мора да има камери со кои ќе се следат случувањата внатре и надвор од стадионот.

Рекламни паноа

Член 68

На стадионот може да се постават рекламни паноа, кои не смеат да бидат:

- Поставени на позиции каде што можат да преставуваат опасност за играчите, официјалните претставници или било кој друг;
- Подигнати на каков било модерен начин кој може да биде опасен за играчите т.е. подвижните паноа треба да бидат со моќ чија волтажа не може да им наштети или да ги повреди учесниците на натпреварот;
- Не смеат да бидат направени од каков било надворешен материјал кој рефлектира светлина чиј опсег може да им пречи на играчите, судиите или гледачите;
- Не смеат да бидат подигнати на модерен начин кои можат да им пречат на гледачите во случај на итна евакуација на теренот за игра;

Осветлување

Член 69

За натпревари кои не се емитуваат, стадионот мора да биде опремен со систем на рефлектори кој одржува минимално просечно осветлување од 350 Ev (lx) кон главното игралиште.

За натпревари на кои се пренесува стадионот мора да биде опремен со систем за осветлување (рефлектори) кои ќе го одржуваат следното минимум просечно осветлување :

- а) 800 E^v (lx) кон фиксните камери.
- б) 500 E^v (lx) кон мобилните камери

Како осигурување дека натпреварот ќе продолжи во случај на снемивање на струја, треба да има независен резервен извор(генератор) на струја треба да може да обезбеди најмалку две третини од вредностите на интензитет на осветлување.

Клубот е должен при поднесување на барање за лиценцирање да приложи и А-тест за рефлекторите како и за генераторот добиен од стручна институција , со што се потврдува дека инсталацијата ја има пропишаната јачина.

Просторија за прва помош на гледачите

Член 70

Стадионот во зависност од неговата големина може да поседува најмалку една просторија за пружање прва помош на гледачите кои имаат потреба од медицинска помош на лице место.

Просторијата за прва помош, мора да ги исполнува следните услови:

- Минималните димензии мораат да бидат 12 м²;
- Мора да биде лоцирана на место до кое гледачите и амбулантното возило имаат лесен пристап и тоа како од внатрешноста така и од надворешноста на стадионот;
- Вратите и приодите што водат до просторијата за прва помош мораат да бидат доволно широки, за да можат низ нив непречено да поминуваат носилки и инвалидски колички;
- Просторијата мора да има јасно осветлување, добра вентилација, греење, клима уред, електрични штекери, топла и ладна вода, вода за пиење и санитарен јазол за двата пола;
- Зидовите и подовите на просторијата мораат да бидат направени (да не се лизгаат) од материјал што е рамен, мазен и е лесен за одржување;
- Во просторијата мора да има застаклена витрина за медикаменти и друг медицински материјал, и тоа: ампула Адреналин, ампула Цедиланид, ампула Ласикс, ампула Урбазон, ампула Верапамил, ампула Спасмекс, ампула Аминофилин ампула Синопен, ампули Кетонал, сет за инфузија со инфузиони раствори како физиолошки раствор, глукоза, декстроза рингер, спреј за астматичари, завоен материјал, дезинфекционен материјал, материјал и опрема за сутури-хируршка обработка на рани-држач за иглата, игла со конец најлон дебелина "000" сет за имобилизација-крамерови шини;
- Боца за кислород и маска;
- Рачно апаратче за мерење на шеќер;
- Најмалку два лежаи;
- Најмалку четири носилки
- автоматски дефибрилатор;
- Директен телефон и телефон за локална комуникација со останатите делови на стадионот;
- Собата за прва помош мора да биде јасно и видливо обележана внатре и надвор од стадионот.
- Најмалку еден медицински персонал;
- Медицинскиот персонал во колата за брза помош ќе ги збринува и евентуално повредените или заболени гледачи во зависност од бројот на гледачите. Доколку се очекува број над 2000 гледачи тогаш мора да има на стадионот и второ амбулантно возило посветено на гледачите, а првото ќе биде посветено само на играчите и официјалните лица и судиите.

Ознаки и упатства на објектите и влезниците

Член 71

Со цел да се овозможи полесна проодност на публиката при пристигнувањето и напуштањето на стадионот, надвор од стадионот мораат да бидат поставени знаци и насоки за движење, што ќе му овозможат на посетителот најбрз пристап до секторот на стадионот за кој има влезница.

Знаците мораат да бидат јасни и претставени на универзално разбирлив, графички начин.

Исто така, Внатре во стадионот, сите сегменти – делови, мораат да бидат јасно обележени, со означени насоки на движење.

На влезниците за МФЛ натпреварите мора да биде прецизно утврдена локацијата на седиштата (сектор, влез, ред, број на седиште), што мора да биде усогласено со известувањата во и надвор од стадионот.

На позадината на влезницата задолжително треба да биде отпечатен план на стадионот, со ознаки на трибините (со секторите, почесната ложа и ложата за новинарите).

На планот на стадионот, секоја трибина треба да биде обележана со посебна боја, а предната страна на влезницата треба да биде во боја идентична со бојата на трибината на која се наоѓа бројот на седиштето.

На приодите на стадионот, од различни страни, мораат да бидат поставени најмалку два билборда, на кои ќе биде прикажана мапа на стадионот, идентична со онаа што се наоѓа на задниот дел на влезницата.

IV. Критериуми за стадиони на кои се одигруваат натпревари од женска конкуренција

Член 72

За на еден стадион да може да се одигруваат натпревари во женска конкуренција потребно е да се обезбедат следните услови:

- Да обезбеди свој или по договор фудбалски терен со службени простории и сите неопходни други инфраструктури.
- Теренот мора да е равен и целосно тревнат. Теренот мора да биде во одлична играчка состојба. Теренот за игра може да биде од природна трева, и истиот треба да биде потполно рамен и изедначен, целиот покриен со трева, во добра состојба, со што се овозможува одигрување на натпреварите во тек на целата натпреварувачка сезона. Доколку ФФМ се посомнева во условите на теренот, истата може да изврши дополнителни инспекции. Таквите инспекции се вршат од страна на Телото за инфраструктура при ФФМ. По извршената инспекција доколку теренот за игра не ги исполнува пропишаните стандарди, Телото за инфраструктура при ФФМ може да забрани да се одигруваат натпревари на истиот стадион/терен. За терените со природна трева, висината на трева идеално би требало да биде помеѓу 20мм и 30мм. Висината на тревата не смее да надмине 30мм, така што целата играчка површина треба да биде искосена со иста висина. Ова се однесува за време на одигрување на натпреварите. Теренот може да биде и од вештачка трева, но може да биде употреблив единствено со одобрување од ФФМ.
- Теренот мора да ги има следниве димензии:
 - Должина од 90 до 110 метра
 - Ширина од 60 до 75 метра
 - Головите со димензија висина 2,44 метра и ширина 7,32 метра мерено од внатрешниот дел на стативите и пречката.
 - Пречките, стативите на двата гола како и линиите со кои се обележува теренот да се со димензија од 10 до 12 сантиметри.
 - Линиите со кои се обележува теренот како и стативите и пречките на двата гола да се со бела боја, а во зимски услови со црвена боја.
 - На четирите крајни делови на теренот полукругот од каде се изведува удар од агол (корнер) да биде со димензија четвртина од круг (1 метар).
 - Висината на корнер знамето да е 1,50 метра мерено од тревата на теренот, а платното да биде со жолта или портокалова боја со димензија 30 x 40 сантиметри.
 - Да има обележена линија до каде можат да се движат тренерите од боксот која ќе биде оддалечена најмалку еден метар од надолжната линија на игралиштето.
 - Посебен бокс за службените лица покриен со 3 места за седење и тоа за: делегатот, комесарот за безбедности и четвртиот судија
- Да обезбеди место за присуство на кола за прва помош (може да биде и кола од приватна здравствена организација).
- Да обезбеди место за присуство на коли на органот за безбедност.
- Да обезбеди место за присуство на противпожарно возило – за натпревари кои се прогласени со висок ризик.
- Да обезбеди место за четири лица со носила.
- Теренот целосно да биде ограден со ограда мерена од внатрешниот дел каде што е публиката со ограда на висина од 2,20 метра како и излезот и влезот од службените лица до теренот.
- Да обезбеди безбедносни места за возилата на гостите и службените лица.
- Службена просторија за домашната екипа за сместување најмалку 25 лица со маса за масирање, столици или клупи за седење и закачалки посебно купатило со туш и топла вода и посебен санитарен дел.
- Службена просторија за гостинската екипа за сместување најмалку 25 лица со маса за масирање, столици или клупи за седење и закачалки, посебно купатило со туш и топла вода и посебен санитарен дел.

- Посебна службена просторија за судиите, посебно купатило со туш и топла вода и посебен санитарен дел.
- Посебна просторија за составување записник од натпреварот, компјутер за пишување на записникот (по потреба телефон и телефакс).
- Да обезбеди посебно прегледно место за снимање на натпреварот.
- Стадионот мора да има боксови со две "клупи" за резервни играчи и членови на стручниот штаб со седишта за најмалку 14 лица.

V. Критериуми за стадиони на кои се одигруваат натпревари во младинските категории

Член 73

За на еден стадион да може да се одигруваат натпревари во младинските категории потребно е да се обезбедат следните услови:

- Да обезбеди свој или по договор фудбалски терен со службени простории и сите неопходни други инфраструктури.
- Теренот мора да е равен и целосно тревнат. Теренот мора да биде во одлична играчка состојба. Теренот за игра може да биде од природна трева, и истиот треба да биде потполно рамен и изедначен, целиот покриен со трева, во добра состојба, со што се овозможува одигрување на натпреварите во тек на целата натпреварувачка сезона. Доколку ФФМ се посомнева во условите на теренот, истата може да изврши дополнителни инспекции. Таквите инспекции се вршат од страна на Телото за инфраструктура при ФФМ. По извршената инспекција доколку теренот за игра не ги исполнува пропишаните стандарди, Телото за инфраструктура при ФФМ може да забрани да се одигруваат натпревари на истиот стадион/терен. За терените со природна трева, висината на трева идеално би требало да биде помеѓу 20мм и 30мм. Висината на тревата не смее да надмине 30мм, така што целата играчка површина треба да биде искосена со иста висина. Ова се однесува за време на одигрување на натпреварите. Теренот може да биде и од вештачка трева, но може да биде употреблив единствено со одобрување од ФФМ.
- Теренот мора да ги има следниве димензии:
 - Должина од 100 до 110 метра
 - Ширина од 64 до 70 метра
 - Головите со димензија висина 2,44 метра и ширина 7,32 метра мерено од внатрешниот дел на стивите и пречката.
 - Пречките, стивите на двата гола како и линиите со кои се обележува теренот да се со димензија од 10 до 12 сантиметри.
 - Линиите со кои се обележува теренот како и стивите и пречките на двата гола да се со бела боја, а во зимски услови со црвена боја.
 - На четирите крајни делови на теренот полукругот од каде се изведува удар од агол (корнер) да биде со димензија четвртина од круг (1 метар).
 - Висината на корнер знамето да е 1,50 метра мерено од тревата на теренот, а платното да биде со жолта или портокалова боја со димензија 30 x 40 сантиметри.
 - Да има обележена линија до каде можат да се движат тренерите од боксот која ќе биде оддалечена најмалку еден метар од надолжната линија на игралиштето.
 - Посебен бокс за службените лица покриен со 3 места за седење и тоа за: делегатот, комесарот за безбедности и четвртиот судија
- Да обезбеди место за присуство на кола за прва помош (може да биде и кола од приватна здравствена организација).
- Да обезбеди место за присуство на коли на органот за безбедност.
- Да обезбеди место за присуство на противпожарно возило – за утакмици кои се прогласени со висок ризик.
- Да обезбеди место за четири лица со носила.
- Теренот целосно да биде ограден со ограда мерена од внатрешниот дел каде што е публиката со ограда на висина од 2,20 метра како и излезот и влезот од службените лица до теренот.
- Да обезбеди безбедносни места за возилата на гостите и службените лица.

- Службена просторија за домашната екипа за сместување најмалку 25 лица со маса за масирање, стоилицы или клупы за седење и закачалки посебно купатило со туш и топла вода и посебен санитарен дел.
- Службена просторија за гостинската екипа за сместување најмалку 25 лица со маса за масирање, стоилицы или клупы за седење и закачалки, посебно купатило со туш и топла вода и посебен санитарен дел.
- Посебна службена просторија за судиите, посебно купатило со туш и топла вода и посебен санитарен дел.
- Посебна просторија за составување записник од натпреварот, компјутер за пишување на записникот (по потреба телефон и телефакс).
- Да обезбеди посебно прегледно место за снимање на натпреварот.
- Стадионот мора да има боксовы со две "клучы" за резервны играчы и членовы на стручниот штаб со седишта за најмалку 14 лица.

IV. Критериумы за стадионы на кои се одигруваат натпревари од трета лига

Член 74

За на еден стадион да може да се одигруваат натпревари трета лига потребно е да се обезбедат следните услови:

- Да обезбеди свој или по договор фудбалски терен со службены просторы и сите неопходны други инфраструктуры.
- Теренот мора да е равен и целосно тревнат. Теренот мора да биде во одлична играчка состојба. Теренот за игра може да биде од природна трева, и истиот треба да биде потполно рамен и изедначен, целиот покриен со трева, во добра состојба, со што се овозможува одигрување на натпреварите во тек на целата натпреварувачка сезона. Доколку ФФМ се посомнева во условите на теренот, истата може да изврши дополнителны инспекции. Таквите инспекции се вршат од страна на Телото за инфраструктура при ФФМ. По извршената инспекција доколку теренот за игра не ги исполнува пропишаните стандарды, Телото за инфраструктура при ФФМ може да забрани да се одигруваат натпревари на истиот стадион/терен. За терените со природна трева, висината на трева идеално би требало да биде помеѓу 20мм и 30мм. Висината на тревата не смее да надмине 30мм, така што целата играчка површина треба да биде искосена со иста висина. Ова се однесува за време на одигрување на натпреварите. Теренот може да биде и од вештачка трева, но може да биде употреблив единствено со одобрување од ФФМ.
- Теренот мора да ги има следниве димензии:
 - Должина од 90 до 110 метра
 - Ширина од 60 до 75 метра
 - Казнетиот простор пред двата гола со димензија 16,50 метра
 - Голманскиот простор пред двата гола со димензија 5,50 метра
 - Центарот да биде обележан со круг со димензија мерено од средишната линија на центарот 9,15 метра,
 - Точката за изведување казнен удар (пенал) мора да е, мерено од средината на голот, 11 метри.
 - Од точката за изведување на казнетиот удар (пенал) да се обележи половина круг со димензија 9,15 метри каде што фудбалерите при изведувањето на казнетиот удар (пеналот) ќе стојат на пропишано растојание.
 - Головите со димензија висина 2,44 метра и ширина 7,32 метра мерено од внатрешниот дел на стативите и пречката.
 - Пречките, стативите на двата гола како и линиите со кои се обележува теренот да се со димензија од 10 до 12 сантиметри.
 - Линиите со кои се обележува теренот како и стативите и пречките на двата гола да се со бела боја, а во зимски услови со црвена боја.

- На четирите крајни делови на теренот полукругот од каде се изведува удар од агол (корнер) да биде со димензија четвртина од круг (1 метар).
 - Висината на корнер знамето да е 1,50 метра мерено од тревата на теренот, а платното да биде со жолта или портокалова боја со димензија 30x 40 сантиметри.
 - Да има обележена линија до каде можат да се движат тренерите од боксот која ќе биде оддалечена најмалку еден метар од надолжната линија на игралиштето.
- Да има обележена линија до каде можат да се движат тренерите од боксот која ќе биде оддалечена најмалку еден метар од надолжната линија на игралиштето.
 - Посебен бокс за службените лица покриен со 3 места за седење и тоа за: делегатот, комесарот за безбедности и четвртиот судија
 - Службена просторија за домашната екипа за сместување најмалку 25 лица со маса за масирање, стоилицы или клупи за седење и закачалки посебно купатило со туш и топла вода и посебен санитарен дел.
 - Службена просторија за гостинската екипа за сместување најмалку 25 лица со маса за масирање, стоилицы или клупи за седење и закачалки, посебно купатило со туш и топла вода и посебен санитарен дел.
 - Посебна службена просторија за судиите, посебно купатило со туш и топла вода и посебен санитарен дел.
 - Посебна просторија за составување записник од натпреварот, компјутер за пишување на записникот (по потреба телефон и телефакс).
 - Да обезбеди посебно прегледно место за снимање на натпреварот.
 - Стадионот мора да има боксови со две "клучи" за резервни играчи и членови на стручниот штаб со седишта за најмалку 14 лица.
 - Теренот целосно да биде ограден со ограда мерена од внатрешниот дел каде што е публиката со ограда на висина од 2.20 метра како и излезот и влезот од службените лица до теренот.

V. Тело за инфраструктура при ФФМ

Состав на телото за инфраструктура

Член 75

Телото за инфраструктура на стадиони при ФФМ е составено од три члена.

Членови на телото за инфраструктура при ФФМ по функција се: Претседателот на Комисија за натпревари, Претседателот од Комисијата за безбедност и Претседателот на комисијата за судии.

Лиценцниот менаџер во одделението за лиценцирање, вработен во Фудбалската федерација на Македонија дава административна и советодавна поддршка на работното тело.

Доколку Претседателот на Комисијата за безбедност, Претседателот на комисијата за натпревари, односно Претседателот на комисијата за судии е спречен да присуствува на седница на телото, место него ќе определи друг член од Комисијата за безбедност, Комисијата за натпревари, односно Комисијата за судии да учествува во работата на телото.

Кворум за работа

Член 76

Телото за инфраструктура при ФФМ работи на седници во полн состав, согласно член 74 од овој Правилник.

Одлуките ги носи со мнозинство гласови од присутните членови.

Во ситуација кога за вршење на некои од своите надлежности, телото за инфраструктура треба да излезе на терен за да утврди одредена ситуација, а има спреченост од некои од членовите на телото да учествуваат во работата, работното тело на седница утврдува кој од членовите на комисијата ќе учествува во работата на терен.

Надлежности на телото за инфраструктура

Член 77

Надлежности на телото за инфраструктура се следни:

- Врши прием на стадиони и го внесува стадионот во евиденциона книга;

- Врши инспекција на стадиони пред почетокот на првенството;
- Ги утврдува недостатоците и определува рокови за отстранување на утврдените недостатоци;
- Дава напатствија за подобрување на состојбите на стадионите;
- Води евиденциона книга со база со податоци за стадионите на територија на ФФМ (Комет систем на ФФМ)
- Врши ажурирање на податоците во евиденционата книга за стадионите на територија на ФФМ (Комет систем на ФФМ)
- По пријава од службено лице на натпревар врши контрола на стадион;
- Поднесува годишен извештај за состојбата на стадионите на територија на ФФМ до Управниот одбор на ФФМ;
- Дава мислење по барање за добивање на ФФМ Дозвола до Комисијата за безбедност;
- Поднесува барање до Комисија за безбедност за одземање на издадена ФФМ Дозвола;

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 78

Барањата за толкување на овој Правилник се поднесуваат преку правната служба на ФФМ до Управниот одбор на ФФМ, кој е овластен да дава толкување на одредбите од овој Правилник.

Член 79

Правилникот е донесен на седница на Управниот одбор одржана на ден 09.07.2013 година, а стапува на сила со денот на објавувањето во Службениот гласник на ФФМ - Макфудбал.

**Претседател
Илчо Ѓорѓиоски**

СТРУЧНО ИНФОРМАТИВЕН ЛИСТ “МАКФУДБАЛ”
е стручно информативен лист на
ФУДБАЛСКАТА ФЕДЕРАЦИЈА НА МАКЕДОНИЈА
излежува секој ПОНЕДЕЛНИК во неделата

Адреса: ФУДБАЛСКА ФЕДЕРАЦИЈА НА МАКЕДОНИЈА
Ул. “АСНОМ” Б.Б
ПОШТЕНСКИ ФАХ 84
1000 СКОПЈЕ
со ознака “ЗА МАКФУДБАЛ”

ЖИРО СМЕТКА
ФУДБАЛСКА ФЕДЕРАЦИЈА НА МАКЕДОНИЈА
200002504170131 – Ситианска Банка АД Скопје
300000001599760 – Комерцијална банка АД Скопје
Даночен број 4030992177382

РЕДАКЦИСКИ ОДБОР НА “МАКФУДБАЛ”